

Vlaams
Parlement

stuk **2478** (2013-2014) – Nr. 3
ingediend op 23 april 2014 (2013-2014)

Voorstel van resolutie

van de heren Robrecht Bothuyne en Bart Martens,
de dames Liesbeth Homans, Tinne Rombouts en Michèle Hostekint
en de heren Marc Hendrickx en Lode Ceysens

betreffende het ontwikkelen en bevorderen
van diepe geothermie in Vlaanderen

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:

- 1° de Europese richtlijn 2009/28/EG, die België een doelstelling van 13% hernieuwbare energie tegen 2020 oplegt;
- 2° de resolutie van 18 december 2013 betreffende de ontwikkeling van warmtenetten (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2141/3), die de Vlaamse Regering vraagt om een Warmte-Atlas op te stellen waarin onder meer de geschikte locaties van diepe geothermie moeten worden aangegeven;
- 3° het Vlaamse regeerakkoord, dat duidelijk stelt dat het aanmaken van groene warmte en het aanwenden van aardwarmte zal worden ondersteund;
- 4° het Nieuw Industrieel Beleid dat een aantal duidelijke lijnen trekt naar meer hernieuwbare en innovatieve energietechnieken;
- 5° een prognosestudie van VITO, die zegt dat ongeveer de helft van de hernieuwbare doelstelling uit groene warmte kan worden gehaald;
- 6° de Europese Energie-efficiëntierichtlijn, die ook een sterke nadruk op de warmtevraag legt;
- 7° het gegeven dat het aanwenden van groene warmte een veelvoud goedkoper is dan het produceren van groene stroom;
- 8° een potentieelstudie van VITO, waaruit blijkt dat het technische potentieel voor groene warmte en koeling in Vlaanderen zou kunnen oplopen tot 85 PJ; en die het nuttig beschikbaar potentieel voor diepe geothermie raamt op 30-40 PJ aan elektriciteit en 11 EJ aan warmte;
- 9° het feit dat een uitrol van suboptimale exploitaties van diepe geothermie beter kan worden vermeden;
- 10° het feit dat het huidige regelgevende kader met betrekking tot exploitatie, – het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond, ruimtelijke ordening, MER- en VLAREM-regelgeving en vergunningenregelgeving – een efficiënte exploratie van diepe geothermie in de weg staat;
- 11° de belangrijke operationele doelstelling van de beleidsnota Energie 2009-2014, die erin bestaat een beleid te ontwikkelen ter bevordering van groene warmte;
- 12° het RESOC Kempen, Streekpact 2013-2018 en het Urgentieplan Kempen van RESOC, waarin diepe geothermie een belangrijke rol krijgt toebedeeld om enerzijds de Kempense economie extra zuurstof te geven en anderzijds een verdere transitie naar een duurzame Kempen te bewerkstelligen;
- 13° het feit dat het beter benutten van energie en het vergroten van het aandeel hernieuwbare energiebronnen essentieel is uit het oogpunt van energiezekerheid en klimaatbeheersing;

– vraagt de Vlaamse Regering:

- 1° een kennisplatform Diepe Geothermie, onder regie van VITO, op te zetten waarbij alle relevante actoren, zowel vanuit de overheid als vanuit de privésector, worden betrokken met de doelstelling antwoord te kunnen bieden op de technische, economische en ecologische uitdagingen inzake diepe geothermie in Vlaanderen. Binnen dat kennisplatform moet ook het regelgevende kader worden geanalyseerd met het oog op de detectie van eventuele knelpunten en tekortkomingen en de remediëring ervan, zodat diepe geothermie op een efficiënte manier kan worden ontplooid en uitgerold in Vlaanderen;
- 2° dat alle huidige geografisch gespreide proefprojecten in Vlaanderen worden opgenomen in het kennisplatform, dat een beter zicht zal geven op de mogelijkheden van diepe geothermie in Vlaanderen;

- 3° binnen het kennisplatform verantwoordelijken aan te wijzen om onderzoek te voeren naar het opstellen van een aangepast regelgevend kader voor diepe geothermie in Vlaanderen. Dat moet tijdig worden uitgewerkt voordat een uitrol van verschillende boringen buiten de proefprojecten tot onomkeerbare en suboptimale exploitaties zou leiden. Gebruikmakend van de opgedane kennis in de proefprojecten moet de uitwerking van een regelgevend kader zeker omvatten:
- a) een onderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid van een aanpassing van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de diepe ondergrond met het oog op de ontwikkeling van een concessiesysteem voor diepe geothermie in Vlaanderen met, voor zover nuttig, de nodige aandacht voor pompdebiet, druk, seismische gevoeligheden en mogelijke interferenties met andere omliggende projecten in de diepe ondergrond;
 - b) het opstellen van een ruimtelijke ordening van de (diepe) ondergrond, inclusief een 'structuurvisie ondergrond' waarin de Vlaamse Regering keuzes maakt en prioriteiten stelt inzake de verschillende valorisatie- en toepassingsmogelijkheden in de (diepe) ondergrond, en waardoor suboptimale exploitaties zo veel mogelijk vermeden worden en een duurzaam beheer van de ondergrond nagestreefd wordt. Daarbij moeten ook de toepassingen die onder federaal beleid vallen (zoals opslag van aardgas en berging van radioactief afval) worden meegenomen;
 - c) een evaluatie van de bestaande MER- en VLAREM-regelgeving met betrekking tot projecten inzake diepe geothermie, met daarbij aandacht voor het onderscheid tussen 'klassieke' diepe geothermie en technieken met meer potentiële impact zoals EGS (enhanced geothermal systems);
 - d) een pragmatische toepassing van de vergunningsprocedure voor de boringen van deze proefprojecten, aangezien het huidige regelgevende kader niet op alle vlakken adequaat is om een project inzake diepe geothermie op een rationele en kostenefficiënte manier te vergunnen. Een van de randvoorwaarden voor publiek gefinancierde projecten moet inhouden dat alle vergaarde kennis van de ondergrond via een gedetailleerd boorrapport ter beschikking wordt gesteld aan de overheid zodat de inschatting van de impact en risico's van latere boringen helderder wordt;
 - e) duidelijke stedenbouwkundige richtlijnen uitvaardigen die voldoende mogelijkheden creëren voor de bovengrondse vestiging van installaties voor diepe geothermie;
 - f) een omschrijving van de verantwoordelijkheden. De taak en participatie van distributienetbeheerders moet worden afgelijnd zodat zij ook bevoegd kunnen worden voor de distributie van warmte/koude via het openbaar domein; ook moet worden onderzocht welke rol de VREG (Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt) kan spelen ten aanzien van een correcte prijsstelling en andere reguleringsinitiatieven zoals technische reglementen en verantwoordelijkheden, naar analogie van de resolutie van 18 december 2013 betreffende de ontwikkeling van warmtenetten;
 - g) een duidelijke regelgeving met betrekking tot de exploitatie en eigendomsgrenzen bij de toepassing van diepe geothermie;
 - h) honorering van diepgeothermische warmte in de energieprestatieregelgeving;
- 4° de regie voor het kennisplatform aan VITO te geven als kenniscentrum voor diepe geothermie, met de bedoeling dat zodoende, samen met het Nederlandse TNO, modellen voor risico-inschattingen van nieuwe boringen worden gemaakt en dat op basis daarvan een verzekeringsmodel voor de boorrisico's in Vlaanderen wordt uitgewerkt. In het kader van het kenniscentrum moet ook de kennis van de diepe ondergrond worden uitgebreid met het oog op de toepassing van diepe geothermie;

- 5° ervoor te zorgen dat de sectoren die betrokken zijn bij een mogelijke uitbouw van diepe geothermie in Vlaanderen betrokken worden bij de uitvoering van deze resolutie en dat voldoende aandacht wordt besteed aan de economische valorisatie door mogelijke spin-offs, de groei van bestaande in Vlaanderen verankerde ondernemingen en de export van de opgedane expertise naar het buitenland. Bij de mogelijke verdere uitbouw van geothermie moet aandacht gaan naar een goed functionerend marktmodel en moet de mogelijkheid voor de participatie van betrokken lokale besturen en/of hun inwoners gecreëerd worden.